

Raadsvoorstel gemeente Coevorden

Datum raadsvergadering	20 december 2022
Versie	1
Agendapunt	5.1
Naam rapporteur	B. de Vent
Rv.nr.	1789
Openbaar	Nee
Portefeuillehouder	R. Bergsma
Onderwerp	Overdracht aandelen Glasvezel Zuidenveld B.V.
Voorgesteld besluit	1. Kennis te nemen van de stand van zaken inzake Glasvezel Zuidenveld B.V.. 2. In te stemmen met de overdracht van de aandelen tegen een waarde van € 1.500.000 aan RENDO Fiber B.V..

Aan de raad,

Inleiding

In de gemeente Coevorden is behoefte aan snel internet voor de hele gemeente inclusief de buitengebieden. Snel internet is nodig om in deze gebieden agrarische en andere bedrijfsmatige activiteiten op een innovatieve en duurzame manier voort te zetten en te ontwikkelen. Hierbij spelen in de gemeente Coevorden ook recreatie en (zorg)toerisme een belangrijke rol.

Om dit te realiseren zijn in het verleden in de gemeente Coevorden zes burgerinitiatieven ontwikkeld. Deze zijn gebundeld tot "stichting Glasvezel Zuidenveld". Door de stichting was een businesscase gevormd, hierin werd aangegeven dat ten minste 40% van het totaal (9.274) aantal postadressen deel moest nemen. Door de inzet van inwoners en de burgerinitiatieven werd de ondergrens van 40% deelname gehaald. Hierdoor kreeg het project groen licht en hebben alle inwoners van de gemeente Coevorden de mogelijkheid tot het aansluiten op het glasvezelnetwerk gehad.

Op 18 december 2018 heeft de raad besloten:

- Kennis te nemen van het voornemen van het college om voor € 1,5 miljoen (40%) deel te nemen in de op te richten "Glasvezel Zuidenveld BV" en de raad in de gelegenheid te stellen omtrent dit voornemen zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken;
- Kennis te nemen van het voornemen van het college om op grond van een publieke taak een lening te verstrekken van € 2,9 miljoen aan de op te richten "Glasvezel Zuidenveld BV" voor de aanleg van een glasvezelnetwerk op het grondgebied van de gemeente Coevorden;
- De aanleg van glasvezel in de gemeente Coevorden zoals verwoord in het projectplan, aanmerken als zijnde een publieke taak.

De gemeente Coevorden en RE-NET zijn voor 40% aandeelhouder van Glasvezel Zuidenveld B.V. De overige 20% van de aandelen zijn in handen van Stichting Glasvezel Zuidenveld. Zowel gemeente Coevorden als RE-NET hebben ter financiering van het project € 1,5 miljoen aan agio gestort. Stichting Glasvezel Zuidenveld heeft geen agio gestort.

Om het project te volledig te kunnen financieren zijn in eerst instantie drie lening overeenkomsten afgesloten.

- € 5,6 miljoen (0,65% rente) met Provincie Drenthe;
- € 3,0 miljoen (4,5% rente) met RE-NET;
- € 2,9 miljoen (4,5% rente) met gemeente Coevorden.

Gedurende de aanleg is het project duurder geworden. Dit werd met name veroorzaakt door extra boomboringen en bodemonderzoeken. Ter dekking van deze kosten zijn er twee aanvullende

financieringsovereenkomsten gesloten. Deze aanvullende leningen zijn onder dezelfde voorwaarden verstrekt als de oorspronkelijke lening overeenkomsten.

- € 250.000 (4,5% rente) met RE-NET;
- € 250.000 (4,5% rente) met gemeente Coevorden.

Naast de rol van aandeelhouder hebben wij voor het deel van de openbare ruimte waar de gemeente eigenaar van is een vergunning verlenende plicht. In deze vergunning staan de voorwaarden waaraan de aanleg van het glasvezelnetwerk moet voldoen. Op de uitvoering van de werkzaamheden vindt toezicht plaats of wordt voldaan aan de vergunning.

De aanleg van de hoofdstructuur en de huisaansluitingen is inmiddels afgerond. Het verstrekken van een lening door Provincie Drenthe betreft een vorm van subsidie. De eindverantwoording hierover heeft inmiddels plaatsgevonden en de provincie heeft vastgesteld dat de middelen rechtmatig zijn besteed. Ook het onderhoud en beheer is inmiddels overgedragen aan RE-NET. Hierdoor ontstaat er voor Glasvezel Zuidenveld B.V. een nieuwe fase. Na aanleg van het glasvezelnetwerk zal nu de exploitatie van het netwerk een kerntaak worden.

De huidige businesscase van Glasvezel Zuidenveld is negatief. In de businesscase werd rekening gehouden met een beperkte groei van het aantal abonnementen. In werkelijkheid loopt dit aantal terug. Ook de relatief hoge vaste kosten en overhead is van invloed op de negatieve businesscase. Om de businesscase om te buigen dienen grotere providers op het netwerk toe te worden gelaten om hiermee het aanbod te vergroten en meer abonnementen te krijgen. Deze grote providers zullen na verwachting niet instappen bij Glasvezel Zuidenveld B.V. Dit wordt bevestigd door extern onderzoek. Het overdragen van de aandelen aan een grotere commerciële partij kan dit veranderen. Wel dienen de afspraken, zoals gemaakt met de bewonersinitiatieven, te worden geborgd.

Argumenten

1.1 Het project is afgerond; een nieuwe fase ontstaat.

Gemeente Coevorden heeft als doel gehad om in de gehele gemeente een dekkend glasvezelnetwerk te realiseren. Dit doel is bereikt. Na de aanleg ontstaat er voor Glasvezel Zuidenveld B.V. een nieuwe fase, namelijk het exploiteren van een glasvezelnetwerk. Tevens is het beheer en onderhoud reeds overgedragen aan RE-NET. Ook het realiseren van eventuele na-aansluiting wordt uitgevoerd door RE-NET.

2.1 Uit externe onderzoeken blijkt dat Glasvezel Zuidenveld B.V. in de huidige vorm niet rendabel is.

De aandeelhouders hebben, in verband met de aanvraag tot extra financiering en de negatieve ontwikkeling van de businesscase, een extern onderzoek laten uitvoeren. In februari 2022 zijn de bevindingen van dit onderzoek met zowel de directie van Glasvezel Zuidenveld, RE-NET en gemeente Coevorden gedeeld. Naar aanleiding van gesprekken tussen stichting Glasvezel Zuidenveld en gemeente Coevorden in oktober, is deze presentatie nogmaals gegeven voor de vereniging dorpen Coevorden. De belangrijkste bevindingen uit dit rapport waren:

- Zonder maatregelen is de businesscase niet winstgevend;
- Toetreding van nieuwe provider kan helpen, alleen landelijke top 3;
- Penetratie van witte gebieden blijft achter bij vergelijkbare projecten;
- Energieverbruik wordt niet doorberekend aan de providers.

Aanbeveling vanuit het rapport voor de korte termijn:

- Tarieven indexeren;
- Toelaten landelijk sterke merken;
- Contracten providers openbreken voor o.a. stroomverbruik;
- Kosten GZ bureau, IT, Administratie en boekhouding verlagen;
- Afschrijftermijn naar 30 jaar (marktconform).

Aanbeveling vanuit het rapport voor de lange termijn:

- Verkoop aan een sterke (landelijke) marktpartij.

2.2 Er is door een externe partij een waardebeoordeling gedaan.

Wij hebben Dialogic gevraagd om een waardering uit te voeren van Glasvezel Zuidenveld B.V. Deze waardering vormt onderdeel van het proces rondom de voorgenomen verkoop van de belangen in Glasvezel Zuidenveld B.V. van de gemeente Coevorden (40%) aan RENDO Fiber B.V.

Er zijn door Dialogic vier verschillende scenario's doorgerekend.

Uit de waardebepaling blijkt dat in het realistische scenario Glasvezel Zuidenveld B.V. circa € 2,5 miljoen waard is. Dit is de meest waarschijnlijke waarde van het netwerk (€ 983.000 voor 40%).

De huidige waarde bedraagt ongeveer € 1,5 miljoen (€ 589.000 voor 40%). De reden dat dit lager uitvalt is omdat de inflatie in dit scenario op 2% is gesteld, terwijl dat op dit moment (veel) hoger is. In het pessimistische scenario wordt de waarde op € 0,5 miljoen (€ 220.000 voor 40%) geschat.

Dialogic schat in dat inzetten op enkele strategische wijzigingen ervoor kan zorgen dat een waarde van € 3,1 miljoen kan worden gerealiseerd. Voor onze aandelen (40%) zal dit circa € 1,2 miljoen betekenen, een daling van € 300.000 ten opzichte van ons aandelenkapitaal.

	"Optimistisch"/huidig	Realistisch	Pessimistisch	Optimaal
Discontovoet	7,5%	7,5%	7,5%	7,5%
Waarde cash flows	€1.471.000	€2.456.000	€550.000	€3.072.000
40%	€589.000	€983.000	€220.000	€1.229.000

2.3 RENDO Fiber B.V. is voornemens om de aandelen over te nemen tegen € 1.500.000.

RENDO Fiber B.V. is een zuivere joint venture tussen RE-NET B.V. en Delta Netwerk B.V. In een eerder stadium zijn ook de aandelen van RE-NET Hogeveen B.V. en haar 40% belang in Glasvezel de Wolden B.V. ingebracht/verkocht aan RENDO Fiber. In een later stadium heeft RENDO Fiber ook het resterende 60% belang in Glasvezel de Wolden verworven.

Op dit moment is de waarde van het netwerk lager dan € 1,5 miljoen. Door overname van de aandelen door RENDO Fiber zal het aanbod van providers worden vergroot. Ook zal RENDO Fiber meer marketing mogelijkheden hebben waardoor de kans groter is dat de abonnementen zullen toenemen en de businesscase zal verbeteren. Deze mogelijkheden heeft Glasvezel Zuidenveld B.V. in de huidige vorm niet.

2.4 RENDO Fiber is als samenwerkingsverband onderdeel van RENDO Groep. Gemeente Coevorden is aandeelhouder van RENDO Groep.

RENDO Groep is een duurzaam, regionaal netwerkbedrijf. Zij zijn verantwoordelijk voor de betrouwbare distributie van gas, elektriciteit en data in Zuid-Drenthe en Noord-Overijssel. Er zijn binnen de RENDO Groep vier bedrijven actief; N.V. RENDO, RE-NET, N-TRA en Enavi. RE-NET houdt zich bezig met de aanleg van glasvezel en het beheer van het glasvezelnetwerk.

DELTA Netwerk en RE-NET hebben in elkaar een samenwerkingspartner gevonden en de Joint Venture RENDO Fiber gevormd. In dit samenwerkingsverband wordt samengewerkt voor de aanleg van glasvezel in diverse deelgebieden in Nederland en om het allersnelste internet beschikbaar te maken voor consumenten en bedrijventerreinen. DELTA Netwerk is een onderdeel van DELTA Fiber Nederland, het moederbedrijf van de aanbieders DELTA en Caiway. De Zweedse investeerder EQT is eigenaar van DELTA Fiber Nederland. Inmiddels is EQT de grootste glasvezelprovider van Noord-Europa.

2.5 Met RENDO Fiber overleg voeren over het borgen van het maatschappelijke component.

Het glasvezelnetwerk is mede tot stand gekomen door de inzet van verschillende bewoners initiatieven. Het is van zeer groot belang dat het huidige glasvezelnetwerk ook in de toekomst wordt behouden voor inwoners van gemeente Coevorden. RE-NET komt met een voorstel hoe stichting Glasvezel Zuidenveld inspraak kan blijven houden over het glasvezelnetwerk.

Ook is er het een optie om in de overdracht een terugkoop optie op te nemen. Bij een eventuele doorverkoop van de aandelen zal RENDO Fiber ons hiervan op de hoogte moeten stellen en kan gemeente Coevorden aanspraak maken op de aandelen. Onderzoek zal moeten uitwijzen of dit mogelijk is.

2.6 Kennis nemen van de afspraak tussen stichting Glasvezel Zuidenveld en Glasvezel Zuidenveld B.V.
In de vastgestelde aandeelhoudersovereenkomst zijn de afspraken met betrekking tot winstuitkering (dividenduitkering) vastgelegd. Met het dagelijks bestuur van stichting Glasvezel Zuidenveld is tevens de afspraak gemaakt dat indien er vanuit Glasvezel Zuidenveld B.V. winst aan de stichting wordt uitgekeerd zal deze ten goede komen aan projecten in gemeente Coevorden. Deze projecten zullen onder andere van maatschappelijke, culturele, educatieve en duurzame aard kunnen zijn.

Opmerkingen

1. RE-NET gaat haar eigen aandelen in Glasvezel Zuidenveld BV (40%) overdragen aan RENDO Fiber. Dit zal vóór 31 december 2022 plaatsvinden.
2. Wij zijn voor 40% aandeelhouder in Glasvezel Zuidenveld BV. Tevens zijn wij financier voor € 3.150.000. Een verlieslatende businesscase is voor gemeente Coevorden een financieel risico. Als aandeelhouder kan dit betekenen dat wij eigen vermogen dienen bij te storten. Als financier lopen wij het risico dat Glasvezel Zuidenveld B.V. de financiële verplichtingen (rente en aflossing) niet kan nakomen.
3. Stichting Glasvezel Zuidenveld is voor 20% aandeelhouder. Zij zijn op in gesprek met vereniging dorpen Coevorden in overleg over eventuele overdracht van hun aandelen naar RENDO Fiber.
4. Burgermeester Renze Bergsma is namens gemeente Coevorden de vertegenwoordiger tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van Glasvezel Zuidenveld BV.

Kosten, baten, dekking

Gemeente Coevorden heeft € 1,5 miljoen ingebracht om deel te nemen in Glasvezel Zuidenveld B.V. Naast deze aandelen hebben wij een lening van € 2,9 miljoen verstrekt en een aanvullende financiering van € 250.000. De afschrijftermijn van deze leningen is 22 jaar en het rentepercentage is 4,5%.

Het verkopen van ons belang in Glasvezel Zuidenveld B.V. tegen een waarde van € 1.500.000 zal voor de gemeente Coevorden budgettair neutraal verlopen. Tegenover de inkomst van € 1.500.000 staat de afwaardering van de aandelen voor hetzelfde bedrag. De financiële verwerking zullen wij betrekken bij het samenstellen van de jaarrekening 2022.

De totale lening van € 3.150.000 zal bij overname van de aandelen door RENDO Fiber één op één worden overgenomen. Dit heeft derhalve geen financieel effect.

Aanpak/uitvoering

Voor de overdracht van de aandelen dienen diverse formele procedures doorlopen te worden. Denk hierbij onder andere aan informatieplicht en het aanbieden van de aandelen aan de overige aandeelhouders tegen hetzelfde bedrag.

De aktes, overeenkomsten en bijlagen die benodigd zijn voor de overdracht worden opgesteld door een notaris. De juridische afdeling van RENDO wil, gezien de ervaring die zij hiermee hebben, ons ondersteunen met de aanlevering van de benodigde informatie.

Wij zullen, vooruitlopend op het raadsbesluit, de benodigde documenten voorbereiden om zodoende kort na akkoord van de Gemeenteraad de overdracht plaats te kunnen laten vinden. Het doel is om vóór 31 december 2022 de transactie te hebben voltooid.

Communicatie

Communicatie over dit onderwerp is belangrijk. Hierover zal nauw contact moeten plaatsvinden met leden van de Stichting, Vereniging en RE-NET in samenspraak tussen de portefeuillehouder, cluster Communicatie en de betrokken medewerkers van team Advies en Middelen.

De rapportage bevat informatie welke vertrouwelijk is op grond van artikel 5 lid 1 sub e.2.b van de Woo zijn deze niet openbaar (artikel 5, lid 1 Wet open overheid).

Bijlagen

- Waardebepaling Dialogic.
- Presentatie analyse Glasvezel Zuidenveld.

Burgemeester en wethouders van Coevorden,

de gemeentesecretaris

de burgemeester

B.M. de Vries

R. Bergsma